

Telefon: 08-508 04 010
Dnr 102 - 459 -2007

Sammanträde 27 november 2007

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Rapport om åtgärder för budgethållning

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner rapporten.
2. Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att fortsätta arbetet med att vidta åtgärder för budgethållning.

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

I tertialrapport 2 för 2007 redovisar förvaltningen ett underskott om 27,2 mnkr. Det underskott som prognostiseras består i huvudsak på behovsutvecklingen inom äldreomsorgen och omsorgen om funktionshindrade samt att antalet flyktingar har ökat. Vidare har skolorna lämnat efter sig ett stort underskott.

Stadsdelsnämnden behandlade vid sitt sammanträde den 12 juni 2007 förvaltningens arbete med budgethållningsåtgärder. I detta ärende redovisas förvaltningens pågående arbete med budgethållningsåtgärder och de åtgärder som har verkställts under året. Förvaltningen återkommer i samband med förslaget till verksamhetsplan för 2008 med förslag till ytterligare åtgärder. De åtgärder som redovisas har till syfte att öka effektiviteten på både kort och lång sikt.

Bilaga: Sammanställning av beräknade kostnadsminskningar.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom förvaltningsledningens stab i samarbete med respektive avdelning. MBL-förhandling har ägt rum den 21 november i den del som avser administrativa anställningar inom Personalavdelningen, Staben och avdelningen för Stadsmiljö och teknik.

Bakgrund

I tertialrapport 2 för 2007 redovisar förvaltningen ett underskott om 27,2 mnkr. Det underskott som prognostiseras består i huvudsak på behovsutvecklingen inom äldreomsorgen och omsorgen om funktionshindrade samt att antalet flyktingar har ökat. Vidare har skolorna lämnat efter sig ett stort underskott.

Stadsdelsnämnden behandlade vid sitt sammanträde den 12 juni 2007 förvaltningens arbete med budgethållningsåtgärder, bilaga 1. Härutöver redovisade förvaltningen budgethållningsåtgärder i samband med behandlingen av Tertialrapport 2 år 2007.

De åtgärder som förvaltningen redovisade i budgethållningsärendet i juni, beräknades medföra kostnadsminskningar om ca 7 mnkr i förhållande till budgetutfallsprognosen i maj och för år 2008 19 mnkr. Arbetet med dessa åtgärder pågår och ingår i arbetet med verksamhetsplan och budget för år 2008.

Parallellt med budgethållningsärendet behandlades i juni 2007 ett lokalärende med inriktning på att minska lokalkostnaderna för främst de verksamheter som är inrymda i byggnader kring Hässelby torg.

Förvaltningens arbete med budgethållning

Nedan redovisas pågående arbete med budgethållningsåtgärder och de åtgärder som har verkställts under året. Förvaltningen återkommer i samband med förslaget till verksamhetsplan för 2008 med förslag till ytterligare åtgärder.

Prestationsuppföljning

Fr.o.m. juni 2007 upprättar förvaltningen en sammanställning med månadsvis redovisning av prestationer inom äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade, individ- och familjeomsorg, och förskola. Även kostnadsuppgifter inarbetas vilket innebär att nyckeltal kan beräknas. Materialet redovisas för stadsdelsnämnden som bilaga till månadsrapporterna. Avsikten är att med hjälp av uppgifterna underlätta förvaltningens arbete med ekonomistyrning och att hålla nämnden kontinuerligt informerad om omfattning och utveckling inom verksamhetsområdena.

Prestationsuppföljningen fyller därmed en viktig funktion som s.k. early warning, d.v.s. att ge aktuell information om behovsutvecklingen och kostnadsutvecklingen inom berörda verksamheter och därvid en signal om förväntat utfall förväntas avvika från budget. Härutöver pågår arbete inom ekonomiavdelningen för att ytterligare säkerställa system för att ge tidiga signaler om budgetavvikelse.

Äldreomsorg

Myndighetssektionens arbete med behovsbedömning och biståndsbeslut, uppföljning och omprövningar sker med största noggrannhet för att tillgodose krav på den enskildes omvårdnadsbehov och god ekonomisk hushållning. En översyn pågår av alla biståndsbeslut som avser insatser under natten, i syfte att säkerställa korrekt ersättningsnivå. Härutöver görs en genomgång av korttidsplaceringar med inriktning på att finna alternativa omsorgsformer.

Inom hemtjänsten sker genomgång av bland annat s.k. överlappningstider, scheman och timanställningar. Planering pågår av att upphandla tvätt och dagligvaror. Härutöver planeras konkurrensupphandling av nattpatrullen

I samband med behandlingen av ärendet om budgethållningsåtgärder den 12 juni 2007 beslutade stadsdelsnämnden att ”hemställa hos Kommunstyrelsen att skyndsamt medverka vid utredning av formerna för den fortsatta driften av det särskilda boendet *Nälsta* med målet att finna en accepterad boendeform inom av Kommunstyrelsen given budgetram samt att stadsdelsnämnden ej fattar något beslut om någon förändring av verksamheten innan detta är klart”. En arbetsgrupp har bildats med representanter från stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningen i syfte att föreslå åtgärder avseende framtiden för servicehuset *Nälsta*. Med anledning av stadsdelsnämndens hemställan avser stadsledningskontoret att presentera ett förslag till lösning av situationen vid *Nälsta* servicehus.

Ny organisation inom äldreomsorgen

En organisationsförändring förbereds inom äldreomsorgen som innebär att tydliggöra uppdraget som beställare och uppdraget som utförare och som ger förutsättningar för ett närvarande ledarskap, effektiv verksamhetsstyrning och ekonomistyrning.

Två biträdande avdelningschefer föreslås inrättas: En som ansvarar för beställarenheten och en som ansvarar för utförarverksamheten inom alla vård och omsorgsboenden.

Biträdande avdelningschef för beställarenheten ska fokusera på myndighetsutövning, kundval och uppföljningar på individ- och enhetsnivå. Biträdande avdelningschef för utförardelen ska arbeta med verksamhetsutveckling och ge stöd till enhetscheferna.

Hemtjänsten kommer att indelas i fem enheter med var sin enhetschef med 25-30 personal vardera. Enhetscheferna för hemtjänsten blir direkt underställda avdelningschefen. Samtliga bitr. enhetschefer tjänster omregleras till enhetschefstjänster.

Härutöver pågår planering av att avveckla larmpatrullen inom hemtjänsten varvid arbetsuppgifterna om disponeras till hemtjänstens fem enheter. Fokus ska därvid ligga på att öka personkontinuiteten för kunderna. Det innebär att varje enhet ansvarar för att utforma en modell för att säkerställa larmansvaret på enheten. Personalen inom larmpatrullen kommer att erbjudas arbeta inom reguljär hemtjänst. Omstruktureringen av larmpatrullen planeras genomföras den 1 mars 2008. Pågående förändringar inom äldreomsorgen förhandlas med de fackliga organisationerna i särskild ordning.

Funktionshindre

För att minska kostnaderna eftersträvas i det dagliga arbetet fortlöpande att utnyttja alla resurser effektivt. Det innebär bl.a. att vid val av insatser välja insatser som är kostnadseffektiva i förhållande till den enskildes behov. Omförhandling av avtal med externa vårdgivare pågår.

Noggrann uppföljning görs av insatserna personlig assistans enligt LSS och insatsen hemtjänst i assistansliknande form i syfte att undersöka om den enskildes behov uppfyller kriterierna för att få personlig assistans enligt LASS. Förbättrad uppföljning görs av alla insatser för ny bedömning om vilken insats som behövs för att uppfylla lagens krav på skälig levnadsnivå enligt SoL och goda levnadsvillkor enligt LSS samt att formulera tydliga mål för beviljade insatser.

En biståndshandläggare har i särskilt uppdrag under hösten 2007 intensifiera uppföljningen. För att ytterligare säkra rättvis och lika bedömning har alla biståndshandläggare under våren genomgått utbildning i juridik.

Under november och december 2007 kommer en översyn av avdelningens myndighetsutövning att genomföras i syfte att säkerställa att myndighetsfunktionen är väl organiserad och att det finns arbetsformer som säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet. I översynen kommer även att ingå att identifiera orsaker till avdelningens ekonomiska svårigheter och förslag till åtgärder i syfte att uppnå budgetbalans.

Två gruppboendestäder kommer att öka antalet lägenheter för att utöka utbudet och för att bättre ta tillvara personalresurserna genom att bland annat nattpersonal finns för fler brukare.

Inom stadsdelsförvaltningen finns två barnboenden. Efterfrågan har minskat och en plats är vakant sedan ett år. Planering pågår för att avveckla ett barnboende.

Samtliga utförarenheter gör en genomgång av hur personalens arbetstid kan användas mer effektivt i syfte att minska s.k. kringtid. Härutöver planeras avveckling av en anställning som byråassistent och att vakanshålla anställning som enhetschef.

Inom verksamhetsområdet funktionshindrade förbereds upphandling av några enheter i enlighet med aktivitetsplanen för upphandling och konkurrensutsättning. Förfrågningsunderlag planeras behandlas i stadsdelsnämnden under december 2007.

Individ- och familjeomsorgen

Den 1 oktober 2007 sammanlades de bägge avdelningarna inom individ- och familjeomsorgen till en gemensam avdelning. Genom detta sker viss effektivisering av arbetet och samarbetet stärks i klientärenden. En befattning som avdelningschef har därigenom avvecklats. Befattningen har under stor del av året hållits vakant.

Barn- och ungdom

Öppenvårdsenhetens familj- och rådgivningsgrupp går in i ärenden på ett tidigare stadium för att undvika jourplaceringar. Ungdomar över 18 år som varit aktuella för insatser och fortfarande bedöms vara i behov av stödboende kommer att i större utsträckning erbjudas tillgång till stadsdelens egna tränings- och försökslägen-

heter. Köp av vård sker enbart utifrån barns och ungdomars skyddsbehov eller mycket allvarliga behov av behandling.

Ett arbete planeras för att kunna rekrytera egna jourhem i syfte att minska placeringskostnader. Genomgång görs av intäkter från föräldrar. Kontinuerlig genomgång sker av löner inom familjehem och ersättning till kontaktpersoner. Ett kontinuerligt arbete med att omförhandla olika avtal sker. Vidare ses även andra huvudmäns ansvar över i syfte att säkerställa kostnader inte felaktigt belastar förvaltningen. Inom enheten pågår även en diskussion om införande av en mottagningsfunktion för att effektivisera och organisera utredningsarbetet bättre.

Under en del av 2007 har en gruppledarbefattning inom Barn- och ungdomsenheten vakanshållits.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad

Kostnaderna för socialbidrag har minskat successivt under 2007. Även antalet bidragshushåll har minskat. Flera åtgärder har vidtagits som sammantaget har medfört lägre kostnader för försörjningsstöd.

I och med att projektet Strategi Hässelby - Vällingby upphörde helt vid årsskiftet 2006/2007 minskade antalet handläggare. Detta ledde till krav på effektivare resursanvändande och nya arbetsmetoder. Stabilitet i personalgruppen och organisationen inom Ekonomiskt bistånd har bidragit till att metodutvecklingsarbetet fungerar bra.

Nära samarbete med Arbetsmarknadsenheten och utökning av en arbeidskonsulent har bidragit till att antalet socialbidragssökande sommarlediga studenter har varit det lägsta på många år. Även ett större antal flyktingar har blivit självförsörjande under introduktionsperioden med hjälp av stadsdelens arbetsmarknadsinsatser. Dock har en del flyktingar som kom till stadsdelen under våren 2006, tvingats söka försörjningsstöd eftersom introduktionsperioden på 18 månader passerats under hösten 2007.

Personlig inlämning av socialbidragsansökan, som påbörjats under sensommaren 2007, innebär förbättrad service, kortare handläggningstider samt utökad kontroll. Detta beräknas under 2007 har minskat kostnaderna med ca 1,5 mnkr. Under 2008 förväntas helårseffekten bli högre. Detta tillvägagångssätt har möjliggjorts i och med tillkomsten av den tredje besökshytten i receptionen.

Införandet av Jobbtorget förväntas under 2008 ytterligare reducera kostnaderna för försörjningsstöd. Det förutsätter dock en fortsatt gynnsam konjunktur med stor efterfrågan på arbetskraft.

Ytterligare åtgärder som vidtas är att beslut inom Försäkringskassan överklagas och processer drivs tillsammans med socialtjänstförvaltningen när försäkringskassan betalar ut ersättningar till klienter i stället för till stadsdelsförvaltningen (återkrav). Tyvärr har Försäkringskassans omorganisation bidragit till att intäkterna från återkrävt försörjningsstöd blir något lägre än budgeterat för 2007.

Metodutveckling för att förebygga hyresskulder och vräkningar fortsätter i samarbete med Vuxenenheten. Mottagningsgruppen erbjuder rådgivande samtal även om personer inte beräknas ha rätt till ekonomiskt bistånd i samband med hyresskulder. Arbete med systematisk internkontroll fortsätter och förbättrade rutiner

har tagits fram gällande avstämning av ekonomiskt bistånd, flyktsystemet, samt handläggningen av egna medel och utredningar om socialbidragsbedrägeri.

Vuxenheten och socialpsykiatri

Vuxenhetens största utgift är kostnader för stödboende inkl. härbärgen. Ett analysarbete pågår för att minska antalet placeringarna genom en särskild granskning av varje placering i syfte att hitta andra lösningar som t.ex. billigare boenden. Under 2007 har ett sparbetning avseende placeringsverksamheten kunnat tas hem. Så beräknas också ske under 2008.

I alla placeringar beaktas samverkansavtalet med landstinget och delade vårdkostnader övervägs alltid. Vid uppkomna vakanser övervägs möjligheten att vakanshålla eller senarelägga rekryteringen. Så har under 2007 också kunnat ske t.ex. gällande personligt ombud, administration av kontaktverksamhet, dagverksamheten Lovisa och avdelningschef för tidigare Vuxenavdelningen.

Inom Ekeby gruppboende har ett sparbetning om 0,1 mnkr hämtas in under året.

Enhetschefen och bitr. enhetschef avser att göra en genomgång av samtliga beställningar till boendestödet för att se över att personalresurserna utnyttjas på bästa sätt.

Stadsmiljö

Standarden på parkskötseln har successivt sänkts under hösten för att uppnå en besparing på stadsmiljöanslaget med ca 1,0 mnkr, inklusive minskade kostnader för vinterväghållning.

Administration

Översyn pågår av förvaltningens s.k. overheadkostnader. Resultatet av denna översyn kommer att inarbetas i förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget för 2008.

Stadsdelsdirektören har fr.o.m. maj 2007 infört stopp för övertid och mertid. I det fall övertid eller fyllnadstid i enstaka situationer måste tas i anspråk för arbetets fullgörande ska detta i förväg alltid godkännas av närmaste chef.

Senareläggning av utbyte av datorer har genomförts innebärande en besparing på ca 0,2 mnkr.

Anpassningen av personalstyrkan i kontaktcenter är genomförd och en inhyrd receptionist är uppsagd från den 1 september 2007. Fr.o.m. 2008 avvecklas två anställningar inom kontaktcenter.

Kontakt har tagits med andra stadsdelsförvaltningar i syfte att samordna verksamheter, som t.ex. kontaktcenter.

En anställning som bygglovshandläggare är avvecklad fr.o.m. den 1 augusti 2007 och en anställning som sekreterare för integrations- och mångfaldsfrågor är avvecklad från den 1 oktober 2007. En anställning som sekreterare för EU-frågor är indragen och avveckling pågår.

Inom förvaltningens stab finns två informatörer. Fr.o.m. den 1 januari 2008 avvecklas en anställning som informatör. Härutöver omdisponeras arbetsuppgifter avseende förvaltningens säkerhetsarbete, vilket medför att en anställning som säkerhetsansvarig avvecklas.

Inom IT-avdelningen förbereds avveckling av en anställning som IT-tekniker.

Lokaler

Översynen av förvaltningens lokalbestånd pågår, enligt nämndens uppdrag, med syfte att effektivisera lokalhållningen. Utredning angående alternativa lösningar för lokalerna kring Hässelby Torg med kartläggning av lokalbehov mm pågår. Överläggningar har bl.a. inletts med den nya fastighetsägaren, Boultonbee. Lokalerna på Hässelby Torg 10 är uppsagda.

Översyn pågår av förvaltningens hyresadministration av lokalbestånd med inriktning på att överföra handläggningen till paraplysystemet. Avsikten är att effektivisera förvaltningens lokalhantering.

Nytt kontrakt är tecknat för lokalerna på Hässelby Torg 20-22 från den 1 april 2007 innebärande en hyressänkning på ca 1,0 mnkr per år.

Inom äldreomsorgen har genomgång av kontrakt och ytor på äldreboendet Hässelgården gett en lägre årshyra på ca 0,5 mnkr från den 1 januari 2008.

Inom individ och familjeomsorgen undersöks möjligheter till samlokalisering av verksamheter inom socialpsykiatri.

Arbetet med energieffektiviseringar, såsom tarifföptimeringar, byte till lågenergilampor, driftstider för ventilation, översyn av uppvärmningskostnader mm, pågår kontinuerligt.

Bilaga

	(mnkr, ca)	Under år 2007	Per år från 2008	Anm
Äldreomsorg:				
Noggrann prövning vid ansökan om särskilt boende		0,5	1,0	Pågår
Skärpt uppföljning av nivåer inom hemtjänst		0,5	1,0	Pågår
Nälsta servicehus disponeras som trygghetsboende				Utredning pågår
Nya åtgärder				
Omorganisation av hemtjänst och äldreboenden				Pågår
Upphandling av dagligvaror och tvätt				Förbereds
Upphandling nattpatrullen				Förbereds
Omstrukturering Larmpatrullen				Förbereds
Minskning av antalet korttidsplatser				Pågår
Sänkt hyra Hässelgården			0,5	
Funktionshindre				
Omförhandla avtal samt undvika köp av insats till högre pris än LSS-schablon			0,5	Pågår
Pröva om insatser enl. SoL eller LSS kan omfattas av LASS			0,5	Kontinuerlig disk o uppföljn mellan sek chef o handläggare
Införa interna priser inom avlösare, ledsagare och kontaktpersoner/familjer			0,5	Tidplan oktober 2007.
Undvika outnyttjad kapacitet genom att avveckla barnboendet Granhult			1,0	Planering för barnen pågår.
Bättre resursutnyttjande genom tillbyggn vid gruppboende Bergmyntegränd och Nälsta			0,5	Pågår.
Indragning av anställning som byråassistent			0,3	Fortsatt handlägg hos pers avd
Vakanshållning av enhetschef			0,5	Oktober: Förslag om hur arbetet ska fördelas
Juridisk utbildning och metodutveckling för biståndshandläggare				Genomförd
Översyn av s k kringtid			1,0	Verksamheter redovisat kringtid, följs upp i vp-arbetet
Nya åtgärder				
Samlokalisering av korttidsboende, daglig verksamhet och boendestöd				
Teknik i vården				Undersöks vad som går att genomföra.
Utveckla boendestödet.				Arbetsgrupp bildad.
Individ- och familjeomsorg				
Stabilisering av organisation, personalläge m.m.		0,5	1,0	Inhämtat under 2007. Oklart vad det kan ge 2008.
Personlig inlämn av socialbidragsansökan m.m.		1,5	3,0	Inhämtat under 2007.

	(mnkr, ca)	Under år 2007	Per år från 2008	Anm
Individ- och familjeomsorg, barn & ungdom				
Rekrytera egna jourhem			0,4	Ev år 2008
Mottagningsfunktion			0,5	Arbete pågår. Kan bli av 2008
Förhandla om avtal samt andra huvudmäns ansvar		0,1	0,2	Inhämtat 2007. Oklart för 2008.
<i>Nya åtgärder</i>				
Vakanshållning av gruppledare, del av 2007		0,1	--	Inhämtat 2007
Översyn, effekter av minskat inköp av vård om öppenvården kan ta över ärenden i tidigt stadium			1,0	
Individ- och familjeomsorg, vuxen				
Indragning av anställning som avdelningschef		0,4	0,8	Inhämtat 2007. Gäller ej 2008.
Vakanshållning av anställning som personligt ombud		0,1	0,2	Inhämtat 2007.
Placeringar inom soc psyk.		0,3	0,9	Inhämtat 2007. Höjs till 0,9 mkr för 2008
Ekeby gruppbofastad - sparbetning		0,2		Inhämtat 2007.
Samordning av insatser		0,1	0,2	Inhämtat 2007. Kan bli även 2008
<i>Nya åtgärder</i>				
Vakanshållning administration av kontaktverksamhet		0,2		Inhämtat 2007
Vakanshållning, Lovisa. En befattning		0,1		Inhämtat 2007
Barn- ungdoms- och skolavdelningen				
Anställning som avd chef hålls vakant del av år 2007		0,4		Genomfört
Stadsmiljö och administration				
Energibesparing			1,0	
Sänkt standard på parkskötsel		0,5		Genomförs successivt under hösten
Sänkt hyra för Hässelby Torg 20-22		0,7	1,0	Nytt kontrakt tecknat från 1 april
Utbyte av datorer senarelägg		0,2		Genomförs successivt
Översyn av kopiatorer och skrivare			0,5	
Avveckling av EU.samordnare				Avveckling pågår
Avveckling anställning integrationssekreterare				Genomfört
<i>Nya åtgärder</i>				
Avveckling IT-tekniker, 2 anst kontaktcenter, informatör, säkerhetssamordnare			2,2	
Varje återbesättande av administrativa anställningar föregås av kontakt med pers avd				